

Kombinatorika a grafy 1 (NDMI011)

Cvičení 13

Irena Penev

Definice. Abeceda Σ je konečná množina q symbolů. Slovo délky n je uspořádaná n -tice symbolů. Jako Σ^n označíme množinu slov délky n . Hammingova vzdálenost slov $x = (x_1, \dots, x_n), y = (y_1, \dots, y_n) \in \Sigma^n$ je definována jako $d(x, y) = |\{i \in \{1, \dots, n\} \mid x_i \neq y_i\}|$. (Blokový) kód je množina $C \subseteq \Sigma^n$ takzvaných kódových slov. Parametry kódu C jsou $(n, k, d)_q$, kde $k = \log_q |C|$ a $d = \min\{d(x, y) \mid x, y \in C, x \neq y\}$.

Definice. Lineární kód C je podprostorem vektorového prostoru F_q^n , kde F_q je konečné těleso velikosti q . Nechť C je lineární kód s parametry $[n, k, d]_q$. Duálním kódem C je kód $C^\perp = \{y \in F_q^n \mid \langle x, y \rangle = 0 \forall x \in C\}$, kde pro $x = (x_1, \dots, x_n), y = (y_1, \dots, y_n) \in F_q^n$ je $\langle x, y \rangle = \sum_{i=1}^n x_i y_i$.

Příklad 1. Nechť C je kód s parametry $(n, k, 2t + 1)_2$ nad abecedou $\{0, 1\}$. Rozhodněte, jaké jsou parametry kódu C' , který z C vznikne prodloužením každého kódového slova o jeden symbol určující paritu počtu jedniček v daném slově.

Příklad 2. Uvažme kód obsahující všechna slova délky $n \geq 2$ nad $\{0, 1\}$ sudé váhy, neboli $C = \{x = (x_1, \dots, x_n) \in F_2^n \mid \sum_{i=1}^n x_i \equiv 0 \pmod{2}\}$. Určete parametry tohoto kódu, ověřte, že je lineární a určete jeho duální kód $C^\perp$.

Příklad 3. Mějme 5-znakovou abecedu (třeba $\Sigma = \{0, 1, 2, 3, 4\}$). Chceme kódovat všechny dvojice symbolů. Chceme 25 slov takových, že začínají všemi kombinacemi prvních dvou symbolů. Navrhněte kód délky 5, s tou vlastností, že z každé dvojice pozic lze rekonstruovat celé slovo. Určete parametry kódu.

Příklad 4. Mějme 3-znakovou abecedu (třeba $\Sigma = \{0, 1, 2\}$).

- Ukažte, že pokud kód $C \subseteq \Sigma^4$ opravuje jednu chybu (jednu jakkoliv změněnou pozici), potom obsahuje nejvýše 9 slov.
- Navrhněte kód $C \subseteq \Sigma^4$ rozpoznávající jednu chybu s alespoň 20-ti kódovými slovy.